

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ
 Y
 REDACCIÓ
 CARRÉ NOU DE S. FRANCESC
 núm. 27, pis 2.º
 BARCELONA.

PERIÒDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LLITERARI.

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA

cada trimestre

ESPANYA, 8 rals.

CUBA Y PUERTO RICO, 10.

ESTRANGER, 15.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

LOS JOCHS FLORALS.

¡Pas á la llengua d' Aussias March! ¡Viscan los Jochs Florals! Tothom hi corra, tothom hi tira, tots los jovenets volen ser amichs dels Srs. Mantenedors lo cual es inútil perque aquest any diu que hi haurà molta imparcialitat.

Los poetas tenen un sens fi de dicussions sentimentals, artísticas y literarias: l' un es romántich, l' altre realista, aquest es molt arcaich, lo de més enllá caballeresch... etc. etc. y no n' hi ha cap que estiga content de lo dels altres. L' un vol lo catalá que ara 's parla, l' altre 'l catalá dels sigles tretze ó catorze, aquest es de las aa, aquell de las ee... y aixís successivament, sens esperansas d' arribar may á una avinensa general.

Molts varen comensar á escriure clar y bonich... pero que hi farem!.. per l' ambició de guanyar un premi, avuy escrihuen d' una manera que la majoria dels catalans no 'ls entenen. Ho sentho perque Aussias March escribia al estil del seu temps y no pas usant la literatura de déu sigles endarrera.

Disputant en lo Cafè, en lo Teatro, en reunions particulars y en los pórtichs dels edificis públichs y fins al mitj del carré passa 'l temps que un no s' en adona y á última hora tot son pressas.

D. Pere llegeix una poesia á D. Jaume y aquest l' escolta ab indiferencia; pero fent ab lo cap variadas mostrás d' aprobació; després quant s'ha llibrat de sa presencia exclama:

—¡Ves quinas cosas d' escriure! ¡Y donchs las reglas que no serveixen per res?.. y la estética, y la construcció de la cosa? Pot ser si que ab sas estranyesas ha cregut deslumbrar al consistoril.. Jo al menos faig uns estranps que deixan tonto.

D. Jaume arriba á casa seva: 's tanca en un quarto y comensa á llegir apassionadament una trentena de poesias més llargas que la quaresma y que total no dihuen res. Aixó si: en totas hi surt en Felip V ó algun personatge que de tant sentirse á cantar ja déu ser més sòrt que una campana.

Truca la minyona á la porta...—Senyoret... miris que ja son á taula.

Al cap d' un rato diu la Mamá:—Vamos vamos Jaumet, l' escudella 's refreda ja llegirás després.

A l' últim la familia s' assenta á taula sens haver obtingut cap resposta.—¡Que fa 'l noy.. que no vé? pregunta en fi lo Papá alsant la vista del diari... y rosegant una crosteta perque ja li han tret lo plat del davant. ¡Ditxosos Jochs Florals!

—Y bueno pobret, déixinlo escriure... respon la seva jermana que es una senyoreta de disset anys y 's diu Ofelia. Al sentir la resposta tant los papás com lo jermá petit que es tenedor de llibres, esclatan una gran riallada y acaban per cridar...

—Jaume... Jaume...

Aquest compareix donant grans mostrás de mal humor, s' assenta ab una revolada, desplega cremat lo tovalló y avans de menjar bufa desafortadament tot quant li presentan.

Lo menjador es espayós y está ben decorat. En la paret s' hi destacan uns cromos representant escenas de cassa, y 'l bufet de fusta blanca ab vihuets negres y prestatjes tornejats, conté botellas de Champagne, copas de cristall y dos jochs de vaixela que encantan.

Lo dinar segueix lo seu curs y reina gran silenci fins á las postres.

Llavors truncan, s' obra la porta y compareixen tres ó quatre jovenets més que també fan versos.

Un d' ells es l' Emilio. Aquest sempre troba bo tot lo que escriu en Jaume y de vegadas passa algun ratel al costat de l' Ofelia sa jermana. Pèl veinat dihuen que aquesta te déu mil duros de dot sens contar una torreta que li va deixar un tio...

L' Emilio no creu del tot lo que diu lo veinat puig la seva mare sempre esclama ¡se diuen... tantas cosas! ab tot, l' home sempre rumia y acaba ab aquesta oració: Es una pena no saberho de cert; y cada dia agafa 'l bastó y 'l sombrero y s' en va á casa del seu amich Jaume ahont los dos enrahonan y trovan injustos als mantenedors dels Jochs Florals perque may se recordan d' ells.

Y reunitse cada tarde ab cinch ó sis companys més, ahont cada un d' ells ja somia fer reina á la seva promesa, allí peroran, discuteixen, critican, escrihuen y fan 'l sabi.

Ve 'l dia de la festa, lo local ahont aquesta se celebra s' ompla de gom á gom, si bè jo no hi he estat may, puig patir calor, empentas y trepitjadas per sentir malament y de lluny una poesia que l' endemá ja podré llegir impresa, no es cosa que m' engresqui ni molt menos.

Pero ¡Quants desenganys no 's reben aquell dia!

Hi ha home que pateix encara molt més que jo per Nadal al veure que no hi tret la grossa...

Inútil es dir que 'l Jaume y l' Emilio no han tret res. ¡Ca barret!... Al menos han errat de cent punts....

¡Que hi faréml será per un' altra vegada.

Aquella nit á casa d' en Jaume hi ha reunió.

Lo saló está ple de senyoretas y 'ls jóves passejan amunt y avall sens poder acabar de pahir lo mal humor que 'ls corseca.

Ab tot se dona una mica de concert casulá y acabat se llegeixen las poesias carbassejadas que allí son estrepitosamente aplaudidas, lo qual sempre consola una mica.

L' endemá de la festa, al menos tenen lloch cinquanta ó xeixanta reunions d' aquesta especie.

En ellas 's dona un bon *ambigu* y després se diu mal dels poetas que han sortit premiats.

L' un s' ho feya escriure, l' altre es un traïdor que ensenya 'ls treballs dolents y 's guarda 'ls bons pèls Jochs Florals, l' altre vá fer un regalo als senyors mantenedors etc. etc... en una paraula tothom hi diu la seva y 's guarda l' esperansa per l' any vinent.

Al cap d' una temporada surt lo tomo de poesias y que val á dirho tot? Hi ha anys en los quals aquest tomo deixa molt que desitjar.

La posteritat dirá millor que nosaltres quins foren 'ls bons y quins los dolents é insultos.

MIQUELET.

HISTORIA DE UNA LLAUNA.

Aprended flores de mí lo que va de ayer á hoy.

Vaig neixre (aixó ja ni cal dirho) vull dir que vaig neixre molt caya (y no es per alabarme).

Llisa com la butxaca de un contribuyent, y més lluenta que las xapas dels municipals. ¡Si 'n feya de goig! Cada dia nous pretendents; no obstant vaig ser preferida á n' al Sr. Titus llauné bastant recomenable sobre tot en objectes de fira. ¡Pobre home! Avesat á juguinás no se 'n podia avenir, veyentme honrar la seva pobre botigueta. ¡Qué 'n vá cremar de gresoladas projectant y prenent midas! Mes perfidia mata la cassa; vá triunfar, y féu de mí una banyera.

Ja terminada, cridá á tota la gent del veinat, dia de gloria per l' artista.—¡Ay filla qu' es monal deyan las donas. Los homes,—bravo, bravo; y uns y altres me tocavan. Lo meu constructor no necesitaba parents y propagant més que 'l Malaguenuyo, lográ vendrem á uns grans senyors per conreu de la familia. Ocupaba un dels millors departaments de la casa y tenia criats que 'm cuidavan.

Senyoretas que no miran gaire prim, penetraban al meu fondo bastant primas (de roba).

¡Ditxas del mon que passéu mes aviat que un duro fals, que aviat fugireu! Lo temps vá desllustrarme, y feya tres cosas. Los amos me sustituhiren, deixantme á recó. Los ratolins me feyan servir de hipódromo. Fins que un dia veig venir al senyoret tot atrafegat, m' agafa, y en pocas horas quedo convertida en una corassa digna de competir ab la del capitá Manaya. Vaig ocupar un dels millors carruatjes de la cabalgata del Gavian! ¡Qué n' estava de contenta! Pero al sent demá tornava á jeure olvidada del ingrát que tant se desveltava adornantme. Allá m' hauria corsecat, si la seva mamá, dona compasiva y poch amiga de trastos, no hagués procurat utilisarme.

Lo fill de la seva bugadera prengué possessió de mí. Era un xicot aficionat al art dramátich, frisaba per lluirme y ¡oh fatalitat! m' inaugurá en lo *Trovador*.

Alló va ser la mar. Nos van gritar de mala manera.

Avergonyat com es de suposar y ab tota la furia de un artista desairat me llessa lluny de si, acabant la funció com lo rosari de la Aurora.

A rio revuelto ganancia de pescadores, diu un adagi y té rahò. Mentres los uns feyan barrila, un tramohista m'estavà pulint per tres pelas.

Altra vegada al Carnestoltes, pero ab més mala sort que l'any anterior: res de luto ni carreteja. Alternatives de la vida! Un mascaró de Rambla, 'm deslluia sent l'objecte de la mofa de tot mon. Alló de:—Qui t'ha enganyat? Millor li estava al difunt y altres xistes per l'estil eran un foch granejat. Vingué la nit: y 'ns retirarem á casa, dihent ell: «M'hi divertit, vamos, hi fet la mèva brometa.» Ja satisfet, volia llessarme; pero la seva dona 'l deturá dihent:—No la llessis que 'n farém una torradora. Dit y fet.

Ab la resignació de bona espanyola vaig encaminarme al sacrifici del foch com havia anat avans al de l'aygua. May tants agasajos m'ha fet ningú com en aquesta situació: 'ls fillets del amo enfilantse sobre la taula feyan puntetas per agafarme, la minyona obrint uns ulls com á taronjas, filaba si 'ls amos m'acababan de vuidar.

Mes tot lo hó s'acaba. Després de alguns anys de sopas y bacallá, vaig envellir, convertintme en trasto inútil.

Premiaren los meus serveys llessantme al carrer. Encare tremolo recordant las caricias que 'm prodigavan los carruatges pelonejantme ab las rodas. Quan ja mitj trosejada creya terminar la existencia ab aquell suplici, vaig ser recullida per uns marrechs y després de fer trompis disputant per de qui seria, se 'm jugaren á cara ó creu.

Eran las déu del demati y tant bon punt tocá la primera batallada fills meus quina gangal Van ferme un regalo de cops de pedra que 'm van deixar blava. Llavors vaig comprendre, que celebraban la resurrecció y vaig dirme:

—¡Cosas d'Espanya! Quina culpa tinch jo de que 'ls jueus matessin á Cristo? Acabada la gresca (perque 'us dích que feyan la seva brometa) van rumiar que en farien de mi quan un bordegás xato, de cabell roig y cargolat digué:—Noys, lliguemla á la cua del gos de la terraire y ja veuréu quina barrila que farém!

Lo gos era de aquells que encare no veuhén aixecar una mà ja guillan. Arrenca á corre, jo tant punt tocava á terra com á un altre puesto.

Lo pobre animal volguentse dependre de mi, girava 'l cap fins á la cua y ab lo mateix gesto li donava jo tant gran trompis al nas, que empenia la marxa novament ab més rapidés. Al cap de algunas horas me trobava sola y rihentme de mi mateixa.

Poca estona vaig disfrutar la soletat. Un gueto més lleig que el no tenir quartos, y á estrenyem ab sas encarronadas mans. ¿Qui déu ser aquest feligrés? Me 'l filo, y reconech á n' al senyó Titus autor de ma primera forma. De moment volia dar-me á coneixe; pero meditant penso:—No li digas res. Encare fora capás de renyarte veyente tant abandonada: fem muixoní, y aconhortada á tot vaig ser la segona notabilitat de Illauner de las joguinas.

Vull dir que 'm va transformar en embut; me dugueren á una taberna; l'amo era guapo, rich y jove: al veinat abundavan las criadas y no volguéu saber los xistosos dialechs que sentia, mentres á raig fet m'atipavan de vi, que casi no podia engolirlo.

Tant vá 'l cantí á la font que per fi 's trenca. Ab tantas vegadas de entrá y surti de la boca dels porrons vaig esmolarme y desauçada de tots los llaunés 'm llessaren al carré.

A grans mals grans remeys! Recullida altre cop, me sembra que 's alegrarán bastant quan sapigan la mèva posició actual.

No més puch dirlos qu' es molt elevada. Soch tota una corona y adorno 'l front de un rey... de pesebre.

PERE POBLADOR.

UN COP D'ULL A LA COMEDIA.

La Nena de 'n Riera y Bertran estrenada á Romea es lo que se 'n diu una nena de una casa de senyors. No hi busquin la més petita xocarrería com y tampoch cap d'aquells rasgos atrevits que algunas vegadas caracterisan á un poeta dramátich.

Tota la pessa es senzilla, plana, suau, tranquila y sossegada. Es una nova mostra del talent especial del seu autor, que no bat las alas com aquells aucells que tant aviat rasan la terra com se aixecan enlayre fins á perdre 's per entre mitx dels núvols: no es com lo sol que á través de la nuvolada tant aviat brilla esplendent, com segons siga l'espessor d'aquella fa gala de tots los tons de las mitjas tintas: la Nena es una jogina, sense complicacions d'argument, sense relléu en los tipos, sense rasgos de un pronunciat sentiment, y no obstant distreu, entreté y deleyta.

Gala Placidia 's titula una tragedia que ha escrit Angel Guimerá, que més que una tragedia es un poema epich dialogat. Jagan en l'obra sentiments nervuts, personatjes nervuts, hi palpita un dialech vigorós;

y no obstant no poden vence tantas bellas de tant bona mena una fatal inexperiencia dramática.

Quina diferencia entre la poesia lirica y la poesia dramática!

En aquella se distingeixen y s'aprecian los més insignificants perfils de la forma: en l'última l'acció, 'l moviment ho absorbeix tot. Alguns cops faltas de forma imperdonables en una poesia lirica passen desapercubidas en l'escena. Altras vegadas un moviment, un erit, un gesto, supleixen ab ventatje llargas tiradas de versos. Casi sempre trossos de poesia de un mérit retórich indiscutible en l'escena resultan esllanguits y soporíferos. Comparin un quadro delicat que vist de lluny no s'apercebeix y una decoració escénica magnífica que vista d'aprop no s'entén. Posin cada cosa á la seva deguda distancia, si volen apreciarlas.

Per xó Gala Placidia, deleitará sens dupte molt més al qui la llegeixi que al qui miri representarla. En ella del poeta lirich hi es tot; del poeta dramátich no hi ha més que un germen, l'intenció y algun quadro com lo final del segon acte.

Aixó no vol dir que l'autor tinga de desmayar en sa carrera. Com á primer pas es un pas de gegant lo que dona ab Gala Placidia. Per dirho en una paraula: existeix lo poeta, falta 'l mecánich: existeix la concepció, falta la finura de las pessos perque engranin y funcionin.

Tal es lo judici que podém fer de una obra, estrenada per altra part, ab merescut aplauso, en lo teatro Principal la nit del dilluns últim.

LA MÚSICA EN LOS TEATROS.

Malgrado haberme fatto parlare per l'adroguiere dil cantone e di habersi impegnato quel regidore de la pancia grossa e de i pantaloni corti, che credo si chiama Sr. Fontana-rotonda, non signore, la Maria non entrará piu in casa. E una ragazza que li sorideno troppo le orecchie e il giorno meno pensatto tornarebbe á gli andate. Voi altri miei signori ya avrete un po di paciencia, fino che io possa trovare un scrittore degno di voi e della Esquella de la Torratxa.

Questa settimana tampoco ha mancato il solito estreno al Liceo. Jovedi ci fu la rappresentazione della Favorita, ópera semi-seria cantabile e ballabile. Per Baccol veramente si conosce che il Sig. Donizetti era un huomo molto come cale.

Aveva affidato la parti di protagonista la Sig. Pozzoni. —¡Magari!—direte tutti voi altri—l'habrá fatto benne. ¡Lei escludassá così encantevolmente il papere d'Amneris! Dumque vi habete tagliatto di mezzo á mezzo, perche questo sonno fighe d'un altro paniere. A Leonor non li vale far gimnástica, estirarsi i capelli e far forse gaghotte, non signori, per reuscire bene in questa parte ci vole cantare benino, e così.... non ragionam di lor ma.... tira al dret noy. In soma, e davvero peccato che piaccia tanto á la detta artista dar gusto al público criando molte volte come si palisse di reuma, così in vece di dirse la Favorita di un ré appena, appena po considerarsela come la d'un conte e di un conte di mezza fortuna.

Ha rappresentato il suo ciccotto, Fernando ben enteso, l'Espertero dei tenori, come lo chiamaba la Maria. Ecco un jajo che in la parte d' enamorado a tretto fabe d'oglia. Il público non s'aspetaba tanto, così l'hanno aplauditto molto. Nel terzo atto, quando stá crematto delle ciapes e tira per i morri dil ré la collana e la ciarrascha, ha lasciato tonti á tutti. Anche nel ultimo atto nel spiritu gentil é nel duo col la Pozzoni ha semblatto un ciccotto de quindici anni. Non so come la sua moglie che dicono é tanto gelosa li permete grapejare di quella maniera. A me m'ha piaciuto davvero, e così non posso far meno di cridare come tutti ¡Bravo Naudin!

Il ré, quel re così baconi, dos d'ori de la classe, correva á carico del Sig. Moriami. Nel ária e duo con Leonora y fino nel concertante cio e cuando il clero li tira i pedacetti al sole, á estatto á bella altura. E veramente, sensibile che habbia fra il público alcune malevolance che non li permettano godere bene dei suo trionfi; pero non obstante di questo nel finale del atto terzo quando Fernando l'hi á movutto quel gran chivari perche l'hi haveva amagatto il huovo, allora tutti si sono mesi d'acordo e l'entusiasmo á stato unanime.

Mi pare impossibile che i suoi colegui (parlo di quelli dil ré) non abbiano procurato mai untare a gli autori per fargli acomodare la facenda in maniera di che non faceseno un papere così ridicolo, ancora pero che ben pensato non vieni di aqui, perche aci come aci, loro anno fatto á tutti come l'aso d'ori.

Ai poveri bassi sempre gli toca in tutte l'opera ballare con la piu brutta. Il jovine Meroles questa volta debba rappresentare al vecchio padre Baltasare e come si questo non fosse abbastanza debe estarsi sempre con la palmata ó le descipline in mano dando á doso á tutti. Ma, pero, doppo tutto non lo fa mica male, Meroles e un cantante che subito diventerá un artista di primo cartello.

Il resto di cavallieri, dami, pellegrini, frati e ballerini etc. etc., si sono portati come verdadieri majadiieri. A propósito del ballo, sapete che la musicina dil maes-

tro Patetas, l'autore di l'Omaggio e di quella celebre Editta, e molto maguerina. Cuasi mi atravirei á dirvi che ogni volta che si suona il Donizetti debe pigliare male di panica di non pottere scapare di la sua tomba per prohibere una cosa simile.

Goula che faceva volare i colombi, merita anche tutto il mio aplauso. ¡Bravo! caro Maestro, ¡bravo! Non fate caso di quelle falangi di trompette dei gli ultimi pisi che aplaudiscono solo gli effetti di relumbrone; lasciate li stare li che piu tardi saranno tutti con voi.

E ecco la rivista de la Favorita; ma non posso finire senza racontarvi una storiella che c'e ne per llogarni cadire.

Domenica scorsa era annunciata la terza rappresentazione della Favorita; pero di repente la Signora Pozzoni s'á meso amalatta.... Amalatta jeh? lo quale motivo che dovessi ritirarsi la sopra detta opera. Subito si andó á casa del tenore Sani per fari Gli Ugonotti, ma anchi Sani era amalatto. Aveva mangiato dei dolci e gli avevano fatti chuchi. Doppo si fu á trovare á la Signora Fossa, e lei non aveva il Barbieri in gola e non voleva fare la Traviata senza prove. In somma, che non ci fu altra funzione che il due atti dil Barbieri per la Sig. Ricci!!!!!!! ¡¡¡¡¡Povero Rossini!!! ¡Cosa habrá fatto á quella impresa per tratarlo così? E come si non fosse assai, il Sig. Cantoni fece il Lindoro, che dipiu dil solito s'aveva purgato per la matina e aveva perduto la chiave desde il mezzo di. ¡Dio, Dio, Dio! non potteti immaginarvi may della vita un cancané piu straordinario in Teatro. Il marchesi de gli ochi di pogli ha rimasto amagatto tutta la notte sotto il furatto del appuntatore.

¡Qu' escándalo! ¡Disgraciati soci, vi compiasgo; credo che cuando sará finita l'estagione avresti tutti ribassato la pancia.

Adio miei signori e sempre servo di voi vostro affezionatissimo

PERINO.

LA CRIADA.

Desde un poblet de montanya

una noya á ciutat ve,

tonta, negra, mitj ximpleta,

sens saber fer casi res:

busca casa, prompte 'n troba,

treballant guanya quartets,

s'espavila, apren de viure

y poch á poch s'instruix.

Y tenim que una xicola

que ab prou feynas feya 'l pes,

es avuy una criadeta

que 's presenta á tot arreu:

del clatell l'hi han tret la llana

y s'esplica ja tant bé,

que la filla de montanya

mitj senyoreta s'ha fet.

Ja 's fa trajas d'indiana

bons, bonichs y banatets

y pe 'ls diumenges te roba

que, vaja... ¡Dén n'hi dorell!

Te nuvi que la festeja...

pero 'l muda cada mes,

perque com te bona planta

may l'hi faltan pretendents.

Pentinada y curioseta

fentse pas ab son menig,

surt de casa á fer las compras

cada dia al matinet.

Al arribar á la plassa

ja la esperan assistents,

ja la voltan las amigas,

minyonetes de serve y.

Totas juntas mouhen greca

esplicantli 'ls seus secrets,

mentres los sorjes rondejant

fent ganyotas y rihent.

Anant d'una part á l'altre

ompla al fi tot lo cistell,

pren la marxa y torna á casa

á comensa 'ls seus quefers.

Baixa á la font tots los vespres,

no per l'aygua, pe 'l promés,

Y passa garrant mitj hora

mentres lo cantí está en fresch,

Surt sols cada quinze dias,

mudada ab lo vestidet

més hò, que en son bagul guarda

plegat cuydadosament.

Lo promés passa á buscarla,

si ella no 'l vá á busca á n'ell;

passejan una estoneta

com dos tendres colomets

y després á milja tarde,

quan ja no saben que fer,

se deixan caure al Cassino

á riure y bellugá 'ls peus.

Aquesta es l'alegre vida

que la criadeta té,

ins que troba algun bon home

que d'aqueix estat la tréu.

Y llavors la pobre noya

que de montanya vingué,

acaba moltes vegadas

fent un bonich casament.

C. GWA.

ESQUELLOTS.

Lo dia 12 del actual comensan las eleccions de Ajuntament.

Aquí a Barcelona, deixant apart al Sr. Reniu y a un parell de regidors, designats per la sort, tots los demés s'hi quedan. Inclús lo Sr. Fontrodona.

Ab aixó ja 'u saben los electors. Sobre tot busquin gent de pés, sino la balansa estaria desnivellada.

Y a propòsit del Sr. Fontrodona. L'altre dia un amich mèu que fá de cansaladé, exclamava:

—Quan veig concejals del tamanyo de D. Ignasi, comprench perque l' Ajuntament celebra las sévas sessions en lo saló de.....cent.

Un quiento electoral. Encare qu' es antich, es digne de ser conegut.

Hi havia un candidat que oferia quaranta duros pèl vot.

Un elector vá acceptarlos, vá comprar un tocino y deya a la séva dona:

—No véus? Aixís podrém menjar diputat tot l' any.

Ja s' han publicat los presupuestos municipals. En ells hi trobo una partida, que la veritat, me sembla una partida un xich.....serrana.

¿Quan dirian que gasta l' Ajuntament per material de las oficinas del municipi?

Trenta mil quatrecentas pessetas, ó sigan a la vora de 17 duros cada dia.

¡Comensin a comprar ampollas de tinta!

Ja ha sortit, per últim lo tomo de *Cansons ilustradas* de Apeles Mestres.

En ell lo nostre amich hi derrama dugas de las sévas habilitats; la xispa com a dibuixant, l' humor poètic com a escriptor. La ilustració y la lletra, fillas de una mateixa mà, hi están y brillan en lo tomo a la mateixa altura. Nosaltres que particularment l' hi hém donat ja la enhorabona, no desitjém sino que tots vostés pugan donarli també.

Al efecte farán lo favor de arribarse a ca 'n Lopez ab tres pessetonas y demanar lo tomo de *Cansons ilustradas*.

Tè més de doscentas planas de gran tamanyo, un paper bó y una impressió clara y elegant. Hi ha tres cansons posadas en música autografiada per en Pepet Rodoreda; y 's convenserán de qu' en Lopez es un editor, que dona sempre molt més de lo que deuria.

Lo nou governador ha sorprès tres ó quatre casas de joch.

¡M' agrada que no deixin jugar!

Pero dupto que puga lograrho.

Y a propòsit. ¿Vol fer una bona agafada?

Vagi a totas las administracions de loterías.

S' hi jugan molts quartos y s' hi arruinan molts families.

Un tal Sr. Madrazo ha demandat a la *Filoxera* de injuria y calumnia.

Un pagés deya:

—No sè: 'm sembla que aquest Sr. Madrazo deü ser algun cep, quan la *Filoxera* l' ataca.

Al carrer de Ronda, cantonada al de San Gil, uns fulanos ván robar un cotxe.

L' amo vá descobrirlos, y vá portarlos a cala Ciutat.

Avants s' anava al Hospici ab cotxe. Are fins s' hi vá a la presó.

La juventut católica ja ha celebrat los Jochs Florals.

L' acte vá tenir lloch en un dels patis de l' Universitat.

La música vá tocar una mazurca, titulada *A oscuras*.

Aixís m' agrada: al menos que sigan franchs los *oscurantistas*.

Sembla que al últim será desviada la riera de 'n Malla.

Fins que 'u vegi no 'u creuré. Tè massa influencia aquesta senyora, perque sense més ni més la desvihin.

Jo 'm recordo que temps endarrera necesitava una recomendació poderosa pèl alcalde y no la trobaba.

—¿Vols una recomendació? van dirme. Dirigeixte a la riera de 'n Malla. Fins are s' ha rigut de tots los Ajuntaments:

Desde janer de 1875 fins avuy han sigut cridats al servey de las armas 375 mil homes.

Cuantes solteronas, exclamarán:

¡375 mill jjo no n' hi trobat ni un!

A la presó dias endarrera vá haberhi gavinetas. ¡Sembla impossible!
En un establiment de seguretat, baix la vigilancia continua del escarceller, dels séus ajudants y de la guardia, es més fácil que hi entrin ganivets, que no una sombra de moralitat y órdre.

Vá ser detinguda una dona acusada de haverse'n endut de una botiga de robas, tres pantalons. Y deya un tranquil:
—Ja 'u veyeu mestresa, aixó de voler dur las calsas, no es tant cómodo com sembla.

EPÍGRAMAS.

Lo reverent pare Tell després de haberse crosplit un pollastre, un llus fregit, dos ánechs y un bon tortell, á predicar se'n vá anar demostrant ab molta ciencia ab enginy y ab eloqüencia qu' era molt bó *dejunar*.
F. Ll. y B.

Que innocent es, diu en Guu la séva filla Teodora; més si algú que fá l' hi diu respon ell fent lo cap viu:
—Fá quinz' anys qu' es llevadora.
F. Ll. y B.

Tot serio deya en Somorsa a n' al taberné Agustí:
—Dom un patricó de ví y fes que me 'n donguis forsa.
F. Ll. y B.

QÜENTOS.

Un metje s' havia tornat espiritista exágerat. Un amich seu ho extranyava.
—Sembla impossible deya, que una persona ilustrada com ell cregui aquestas cosas.
—Home ¿quinas cosas?
—Aixó de que 'ls morts surtin y enrahonin.
—Pues aquí está 'l quid. Aquest metje s' ha fet espiritista per satisfacer las ganas que té de conversar ab la clientela que ha enviat al altre barri.

¡Cosas de nens!
¿No es veritat que las criaturetas tenen devegadas sortidas molt bonicas?
Una nena demanava melindros a la séva mamá que prenía xocolate.
Manera d' apoyar la séva súplica:
—Mira, mamá, l' hi deya, quan tu serás xica jo també te 'n donaré de melindros.

Després d' un de delicat un del broch gros. Anava un pagés ab un burro, ó millor dir lo burro del pagés s' havia quedat atascat y no volia seguir endavant en cap de las maneras.
Prop de la carretera hi havia un camp de bitxos.
—Mestre va dirli un marxant, ¿voleu que 'l burro camini?
—Si, respon lo pagés.
—Passéuli un tros de vitxo pèl darrera.

Lo pagés cull un vitxo, 'l parteix pèl mitx y segueix lo conceíl al péu de la lletra. Al sentir lo burro la cohesió apreta a corre com un dimoni.
—¡Alto!... xooool.. crida 'l pagés perdentlo de vista. Al últim, com iluminat per una idea salvadora, fá ab si mateix lo que ha fet ab lo burro y 's llença a escape darrera d' ell.

Un coronel de un batalló estava trist perque sabia que 'ls séus subordinats de soldats en amunt, tinents y capitans murmuravan d' ell.
Un dia que 'l batalló estava format en linea de parada, posantse al frente exclamá:
—Se m' ha dit que alguns de vosaltres estéu descontentes de mi. Sigüenme franchs y qui tinga res que dir que 'u diga francament. Lo qui estiga descontent de mi, que s' adelanti.
En un moment tot lo batalló en pés se posa a marxar. Lo coronel, veyent que ha fet fiasco, tot perturbat, roig de ira y de vergonya exclama:
¡Alto!.... Ari..

Una senyoreta que toca horriblement lo piano, a un jove:
—¿Vol que toqui una romansa?
—No, avants, ha de deixar que jo toqui un' altre cosa.
—¿Qué tocará?
—¿Qui, jo?

—Si.
—Res, tocaré 'l dos.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

A dalt d' un tot de Caella y per primera vegada vaig veure la tres ansiada que 'm semblá una maravella. Son *prima dos m' extasiaba* com també son moviment y en aquell mateix moment jo crech que *dos hu 'm tornaba*.
PAU SALA.

II.

Es ma primera una lletra ma segona també ho es, quan alsas los ulls en l' aire lo tres invertit véus bè. Lo tot es lo nom d' un home que visqué ja fa molt temps.
DIAMANT.

SINONIMIA.

Entra a dins d' aqueixa tot que hi ha en Pau tot assentat y veurás que tot un plat de sardinas per fe arros.
TITELLA Y C.^a

ENDEVINALLA.

Só cosa que als nens agrada; no so persona y tinch ma per quaresma surto sempre y en tenen hasta los sants.
GALLIGANS.

COMBINACIÓ NUMÉRICA.

Suplir los pichs ab números que sumats horisontal, vertical y diagonalment donguin una suma igual a 15.
A. FORIUNY.

TRENCA-CLOSCAS.

Te l' hi posat.
Ab aquestas llettras formar lo nom d' un poble de Catalunya.
LA BOCHA Y C.^a

QUADRAT DE PARAULAS.

Sustituir los pichs ab llettras que llegidas vertical y horisontalment digan la 1.ª ratlla lo que hi ha en las monedas; la 2.ª un producto químich; la 3.ª un poble y la 4.ª lo que no n' hi ha gaires de bons.
AIXORANSUT.

GEROGLIFICH.

Q. I. F.
A. I. K.
O. V. A. F.
A. I. VII.
E. L. L.

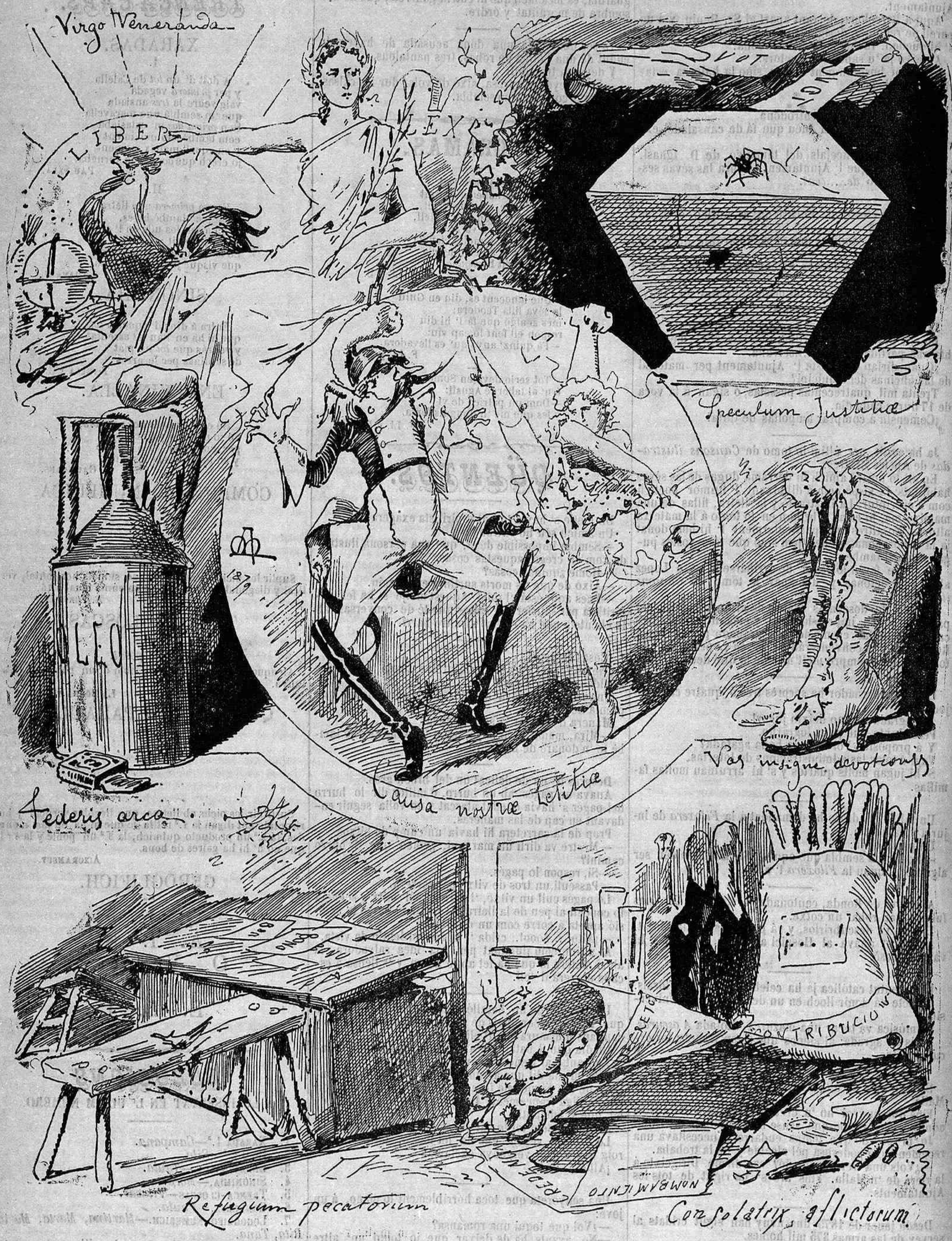
AIXO.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—Campana.
2. IDEM 2.ª—Sila.
3. ENDEVINALLA.—Taula.
4. SINONIMIA.—Mora.
5. TRENCA-CLOSCAS—Vilasar.
6. CONVERSA.—Paula.
7. LOGOGRIFO NUMERICH.—Martina, Marta, María, Rita, Tana.
8. GEROGLIFICH.—No sempre lo millor es lo mes bo.

LO ROSARI DE L' AURORA.

Virgo Veneranda

LIBERTAS

LEX

Speculum Justitiae

Vas insignis devotionis

Federis arca

Causa nostra Letitiae

Refugium peccatorum

Consolatrix afflictorum

Lletania del sigle XIX.